

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 409/2014-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. júla 2014 predbežne prerokoval sťažnosť Z., a. s., zastúpenej advokátskou kanceláriou GRABAN, TORMA & PARTNERS s. r. o., Vodná 3, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Imrich Torma, LL.M., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19 Co 785/2013-106 z 31. januára 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Z., a. s., o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. apríla 2014 doručená sťažnosť Z., a. s., (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 19 Co 785/2013-106 z 31. januára 2014.

Sťažovateľka uvádza, že v konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 27 C 240/2011, v ktorom vystupovala ako navrhovateľka,

podala 27. septembra 2013 na okresnom súde odvolanie proti rozsudku okresného súdu č. k. 27 C 240/2011-86 zo 4. septembra 2013.

Sťažovateľke bolo 18. februára 2014 doručené uznesenie krajského súdu č. k. 19 Co 785/2013-106 z 31. januára 2014, ktorým tento odvolanie sťažovateľky odmietol.

Sťažovateľka v tejto súvislosti uviedla, že podľa názoru krajského súdu *„právneho zástupcovi sťažovateľa bol doručený rozsudok do vlastných rúk dňa 10.09.2013, v dôsledku čoho začala 15-dňová lehota na podanie odvolania plynúť od 11.09.2013 a uplynula dňom 25.09.2013“*. Krajský súd v napadnutom uznesení ďalej uviedol, že sťažovateľka podala *„prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie elektronicky dňa 27.09.2013 a tiež poštovou prepravou dňa 28.09.2013“*, v dôsledku čoho bolo odvolanie sťažovateľky *„podané po uplynutí lehoty na podanie odvolania, tak, ako je vymedzená v ust. § 204 ods. 1 O.s.p., z ktorého dôvodu odvolanie sťažovateľa v súlade s ust. § 218 ods. 1 písm. a) O.s.p. odmietol“*.

Sťažovateľka poukázala tiež na nesprávnosť záverov krajského súdu, podľa ktorého sťažovateľka v podanom odvolaní nesprávne uviedla, že rozsudok okresného súdu jej bol doručený 12. septembra 2013, pretože *„na doručení je čitateľným spôsobom uvedený dátum prevzatia 10.09.2013 a podľa ust. § 45 ods. 2 O.s.p. údaje uvedené na potvrdení o doručení písomnosti sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak“*.

Podľa názoru sťažovateľky krajský súd *„pochybil, ak konštatoval vyššie uvedené skutočnosti“*, a takýmto postupom odňal sťažovateľke *„možnosť konať pred súdom“*.

Ako dôkaz svojich tvrdení o doručení rozsudku okresného súdu sťažovateľke až 12. septembra 2013 uvádza sťažovateľka obálku *„s podacím číslom ... od odosielateľa: Okresný súd Trenčín, na ktorej je práve na chýbajúcom mieste doručení, ktorá bola odoslaná späť odosielateľovi, vyznačený odtlačok úradnej pečiatky právneho zástupcu sťažovateľa: DOŠLO DŇA 12.09.2013“*. Sťažovateľka tiež k svojej sťažnosti priložila *„fotokópiu výňatku z knihy doručenej pošty právneho zástupcu sťažovateľa, z ktorej vyplýva rovnaká skutočnosť, nakoľko je v nej nalepený štítok z hore uvedenej obálky s rovnakým podacím číslom ... spolu s dátumom prijatia dňa 12.09.2013 a príslušnou spisovou značkou konania na prvostupňovom súde – 27 C 240/2011“*.

Sťažovateľka v ďalšej sťažnostnej argumentácii dôvodila skutočnosťou, že dátum 10. september 2013 je vyznačený v tej časti obálky, ktorá je vyhradená pre poštovú prepravnú spoločnosť a označuje „*dátum podania takejto zásielky*“, a nie dátum doručenia zásielky právnomu zástupcovi sťažovateľky, o čom svedčí tiež internetová stránka Slovenskej pošty, a. s., umožňujúca „*sledovanie podaných zásielok na základe podacieho čísla – v detaile zásielky podanej pod podacím číslom ... je uvedené, že táto zásielka bola dňa 10.9.2013 o 09:23 hod podaná na pošte Trenčín 1, Mierové námestie 21, 911 01 Trenčín; dňa 12.09.2013 o 08.01 hod bola zásielka prevzatá na doručenie; a dňa 12.09.2013 o 13.36 hod bola zásielka doručená adresátovi*“, teda sťažovateľke.

Sťažovateľka na základe uvedeného uzatvára, že „*zákonná 15-dňová lehota na podanie odvolania v zmysle § 204 ods. 1 O.s.p. začala plynúť od 13.09.2013 a uplynula dňom 27.09.2013. Z uvedeného dôvodu navrhovateľ nijakým spôsobom nezmeškal zákonnú lehotu a v súlade s ust. § 57 ods. 3 O.s.p. a odvolanie podal riadne a včas – elektronicky dňa 27.09.2013 a na poštovú prepravu dňa 28.09.2013, tzn. absentuje tu dôvod na odmietnutie odvolania uvedený v ust. § 218 ods. 1 písm. a) O.s.p., čím nesporne bola postupom porušovateľa sťažovateľovi odňatá možnosť konať pred odvolacím súdom.*“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vydal vo veci toto rozhodnutie:

„*1. Základné právo spoločnosti Z., a.s. zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19 Co 785/2013 zo dňa 31.01.2014 porušené bolo.*

2. Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19 Co 785/2013 zo dňa 31.01.2014 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu Trenčín na ďalšie konanie.

3. Spoločnosti Z., a.s. priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100,- EUR a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 340,90 €, ktoré je Krajský súd v Trenčíne povinný uhradiť na účet jej právneho zástupcu – advokátska kancelária GRABAN, TORMA & PARTNERS, s.r.o. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľov a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v občianskom súdnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, III. ÚS 114/2010).

Sťažovateľka v odôvodnení sťažnosti uviedla, že proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podala „*návrh na opravu napadnutého Uznesenia, v ktorom uviedol všetky uvedené skutočnosti, poukázal na nesprávnosť postupu a rozhodnutia porušovateľa a navrhol, aby porušovateľ v súlade s § 164 Občianskeho súdneho poriadku vydal opravné uznesenie, ktorým by zrušil napadnuté uznesenie a pokračoval ďalej v odvolacom konaní*“.

Ústavný súd dopytom na okresnom súde zistil, že sťažovateľka podala proti sťažnosťou napadnutému uzneseniu dovolanie, a to 18. marca 2014, pričom o tomto dovolaní dosiaľ rozhodnuté nebolo.

Podľa názoru ústavného súdu má v danom prípade právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky najprv a predovšetkým najvyšší súd ako súd dovolací (k podobným záverom už ústavný súd dospel vo veciach napr. m. m. III. ÚS 114/2010, III. ÚS 199/2010, III. ÚS 462/2011).

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľka svoje námietky uplatnila v sťažnosti podanej ústavnému súdu, pričom v čase rozhodovania ústavného súdu nie je dovolacie konanie ešte skončené, bolo dôvodné sťažnosť proti rozhodnutiu krajského súdu odmietnuť pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, bude ešte rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací. Podanie dovolania a súbežne s ním aj podanie sťažnosti ústavnému súdu navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba v čase do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje.

Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 358/09, III. ÚS 114/2010), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti na ústavnom súde je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o takomto mimoriadnom opravnom prostriedku.

Ústavný súd sa v daných okolnostiach musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľku prípadné posúdenie dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd majúc na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľke lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému uzneseniu krajského súdu č. k. 19 Co 785/2013-106 z 31. januára 2014 (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku nezaoberal sa už ústavný súd ďalšími návrhmi formulovanými sťažovateľkou v petite sťažnosti (zrušenie napadnutého uznesenia, návrh na priznanie náhrady trov konania, návrh na priznanie finančného zadosťučinenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2014